



การพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัย ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

รุจิรา เจียมอมรรัตน์ *

อรชร อินทองปาน *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยศึกษาสถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 341 คน และ นำผลการศึกษาดังกล่าวไปสร้างแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ หลังจากนั้นประเมินผลการใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ จากอาจารย์ที่รับผิดชอบงานวิจัยของวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกตามสภาพจริงและความต้องการ ตรวจสอบความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.94 2) แบบสำรวจระดับความสำเร็จของการมีระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยตามตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์ของสถาบันพระบรมราชชนก

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ มากกว่าตามสภาพจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามสภาพจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D.= 0.64) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านนโยบายและแผนกลยุทธ์การผลิตผลงานวิจัยและด้านการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.64 และ $\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.77) ส่วนการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.68 ถึง $\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.54)

ผลการใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ พบว่าวิทยาลัยทั้ง 37 แห่ง ได้นำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้วิทยาลัยที่ดำเนินการครบถ้วนสมบูรณ์ (ในระดับความสำเร็จ 5) จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.05 ดังนั้นจึงควรมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ระบบ, กลไก, การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัย



Development of Systems and Mechanisms to Enhance Research Productivity in The Colleges of Nursing Under The Supervision of the Praboromarajchanok Institute

Rujira Jeamamomrat *

Orrachorn Intongpan *

Abstract

This research aimed to develop systems and mechanisms to enhance research productivity in the nursing colleges under the supervision of Praboromarajchanok Institute. To achieve this the study focused on enhancing situation that may enhance research productivity in the colleges. The samples comprised 341 teachers from the colleges. The results aimed to create guidelines to develop the systems and mechanisms which enhance research productivity in the colleges and then evaluate 37 supervisions on research productivity in the colleges. Applied tools in the research concluded of 1) the questionnaire used to explore the mechanisms to enhance research productivity had a reliability rating of 0.94 using Cronbach's Alpha Coefficient. 2) The pattern of the survey results were used to indicate for success levels of systems and mechanisms that enhance research productivity.

The research results were found as follows: the teacher's requirements of system and mechanisms to enhance research productivity have more than the facts of system and mechanisms to enhance productivity in the colleges which were statistically significant ($p < .001$). The whole of the facts of systems and mechanisms to enhance research productivity was at the moderate level ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.64). By considering each variable showed that the research policy and strategy to enhance research productivity and support the dissemination of research results was high ($\bar{X} = 3.72$, S.D.=0.64, $\bar{X} = 3.62$, S.D.= 0.77). The whole of the teacher's requirements of systems and mechanisms to enhance research productivity in the colleges was at the highest level ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.54). By considering each particular factor it showed that all aspects were at the highest level ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.68 $-\bar{X} = 4.35$, S.D = 0.54).

The guidelines to develop the systems and mechanisms to enhance research productivity were applied by 37 colleges under the supervision of Praboromarajchanok Institute. The 20 colleges of the operation were completed in the 5 levels of success (54.05%). So it is necessary to conduct ongoing monitoring and evaluation systems.

Keywords : System and Mechanisms to enhance research productivity



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญของสถาบันพระบรมราชชนก ที่มุ่งให้มีการสร้างองค์ความรู้และการบริการวิชาการด้านสุขภาพ เพื่อพัฒนาการบริการสาธารณสุขแก่ชุมชน รวมทั้งยกระดับวิทยาลัยในสังกัดให้เป็นคลังความรู้ทางสุขภาพของประเทศ จึงต้องมีการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมสุขภาพที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน¹ ประกอบกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันพระบรมราชชนก องค์กรประกอบที่ 4 การวิจัย กำหนดให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจด้านการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจสถาบัน ต้องมีระบบและกลไกควบคุมให้สามารถดำเนินการในพันธกิจด้านนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่เกิดประโยชน์² จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนก ปี 2552 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ พบว่าไม่มีวิทยาลัยใดที่ได้คะแนนเต็ม 5 แต่วิทยาลัยได้คะแนนสูงสุดคือ 3 จำนวน 30 แห่ง ได้ 2 คะแนน จำนวน 6 แห่ง และได้ 1 คะแนน จำนวน 1 แห่ง ดังนั้น คณะผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มวิจัย สถาบันพระบรมราชชนก จึงได้ทำการวิจัยและพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยศึกษาสถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยตามสภาพจริงและความต้องการของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปสร้างและพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตลอดจนประเมินผล การนำแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกไปใช้ เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการ

ผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

วัตถุประสงค์ย่อย

1. ศึกษาสถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกตามสภาพจริงและความต้องการ
2. สร้างแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ
3. ประเมินผลการนำแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ อาจารย์ในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ปี 2552 จำนวน 1,793 คน

กลุ่มตัวอย่าง

- การศึกษาสถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย
- การประเมินผลการนำแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯไปใช้ กลุ่มตัวอย่างคืออาจารย์ที่รับผิดชอบงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ทุกแห่งๆ ละ 1 คน จำนวน 37 คน

เครื่องมือที่ใช้

- แบบสอบถามสถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามสภาพจริงและความต้องการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทดสอบหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.94

- แบบสำรวจระดับความสำเร็จของการมีระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยตามตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์ของสถาบันพระบรมราชชนก โดยมีค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 5 ระดับของการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้



ขั้นตอนที่ 1 มีการประชุมพัฒนาระบบและกลไก ร่วมกันภายในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 2 มีการกำหนดกิจกรรม/โครงการตามระบบและกลไก ของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 3 มีการดำเนินงานตามระบบและกลไก ของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 4 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบและกลไก ของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 5 มีการพัฒนาระบบและกลไก จากผลการประเมิน

การแปลผลระดับคะแนนความสำเร็จ ดังนี้

ระดับความสำเร็จคะแนน 1 = มีการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1

ระดับความสำเร็จคะแนน 2 = มีการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1 + 2

ระดับความสำเร็จคะแนน 3 = มีการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1+2+3

ระดับความสำเร็จคะแนน 4 = มีการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1 + 2 + 3 + 4

ระดับความสำเร็จคะแนน 5 = มีการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1 + 2 + 3 + 4 + 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามสภาพจริงและความต้องการ โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. สร้างแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ โดยนำผลการศึกษาศถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ และการระดมสมองจากอาจารย์ที่รับผิดชอบงานวิจัยทุกวิทยาลัย และผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหาร

3. เก็บรวบรวมข้อมูลการนำแนวทางการพัฒนาระบบและกลไก ไปใช้ จากผู้รับผิดชอบงานวิจัยของวิทยาลัยฯ จำนวน 37 แห่ง

วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (Paired t-test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 341 คน ร้อยละ 71.6 จบปริญญาโท ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานที่วิทยาลัยเฉลี่ย 11.24 ปี ($\bar{X} = 11.24, SD. = 7.24$) ร้อยละ 74.5 มีความสามารถในการทำวิจัยในระดับปานกลาง ร้อยละ 78.3 มีผลงานวิจัยในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา จำนวนงานวิจัยที่ทำเฉลี่ย 2 เรื่อง ($\bar{X} = 2.44, SD. = 1.85$)

2. สถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ

สถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ พบว่า

2.1 ภาพรวมการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามสภาพจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17, S.D. = 0.64$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านนโยบายและแผนกลยุทธ์การผลิตผลงานวิจัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.64$) รองลงมาคือ ด้านสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย ($\bar{X} = 3.62, S.D. = 0.77$)

2.2 ภาพรวมการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32, S.D. = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการทำวิจัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.54$) รองลงมาคือ ด้านสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.63$)

2.3 เปรียบเทียบการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ในสังกัดตามสภาพจริงกับความต้องการพบว่า ภาพรวมความต้องการการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ มากกว่าตามสภาพจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 29.18$) โดยด้านที่มีความแตกต่างมากที่สุดคือด้านการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการทำวิจัย ($t = 30.82$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างเสริมแรงจูงใจ ($t = 19.30$) ดังตารางที่ 1



ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามความต้องการ และตามสภาพจริง (n=341)

การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัย ของวิทยาลัยฯ	สภาพจริง			ความต้องการ			t*
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. ด้านนโยบายและแผนกลยุทธ์ การผลิต ผลงานวิจัย	3.72	.64	มาก	4.32	.56	มากที่สุด	-15.66
2. ด้านการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการทำวิจัย	3.01	.70	ปานกลาง	4.35	.54	มากที่สุด	-30.82
3. ด้านการสร้างเสริมแรงจูงใจในการผลิต ผลงานวิจัย	3.20	.88	ปานกลาง	4.24	.68	มากที่สุด	-19.30
4. ด้านสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย	3.62	.77	มาก	4.33	.63	มากที่สุด	-16.94
การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ โดยรวม	3.17	.64	ปานกลาง	4.32	.54	มากที่สุด	-29.18

* กำหนด ค่า P-value = 0.001

3. แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ

แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. มีนโยบายและแผนกลยุทธ์ในการผลิตเผยแพร่และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
2. มีมาตรการให้อาจารย์ผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัย ดังนี้

2.1 อาจารย์ทุกคนต้องมีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องภายใน 2 ปี

2.2 ผลงานวิจัยทุกเรื่องต้องมีการเผยแพร่ซึ่งการเผยแพร่หมายถึงการตีพิมพ์หรือการนำเสนอในการประชุมทุกระดับทั้งในและนอกวิทยาลัย

2.3 มีการสนับสนุนทุนวิจัยอย่างน้อยเรื่องละ 10,000 บาท

2.4 กำหนดเงื่อนไขการรับทุน

2.5 มีกระบวนการตรวจสอบจริยธรรมการวิจัย

3. มีระบบการสร้างเสริมแรงจูงใจในการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัย ได้แก่

3.1 กำหนดให้เวลาการทำวิจัยนับเป็นภาระงานประจำ โดยกำหนดสัดส่วนภาระงานสำหรับงานวิจัยเช่นเดียวกับการนับภาระงานสอนและประกาศใช้เป็นรูปธรรม

3.2 กำหนดให้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยกำหนดเกณฑ์หรือคะแนนการประเมินที่ยุติธรรม

4. มีการบริหารจัดการงานวิจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในวิทยาลัย ดังนี้

4.1 สนับสนุนความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงินทำวิจัย เช่น ตั้งกองทุนให้ยืมเงินสำรองจ่ายเพื่อทำวิจัย จัดสรรบุคลากรสายสนับสนุนดำเนินการด้านธุรการ การเงินและพัสดุ

4.2 มีระบบการติดตาม กำกับ การทำวิจัย เช่น ติดตามความก้าวหน้าการวิจัย ติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณ มีเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานวิจัยเป็นประจำ

4.3 สนับสนุนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย เช่น มีการจัดสรรทุนการวิจัยในวิทยาลัยอย่างทั่วถึง มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์ทุนวิจัยภายนอก จัดหาที่ปรึกษาทางวิจัย มีระบบพี่เลี้ยง



สำหรับนักวิจัยหน้าใหม่ มีการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง (ไม่นับรวมงบประมาณการพัฒนาตนเอง) สนับสนุนฐานข้อมูล สารสนเทศเพื่อการวิจัย สร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศกับสถาบันอื่นๆ

4.4 สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิชาการระดับชาติและนานาชาติ เช่น แสวงหาและประชาสัมพันธ์แหล่งเผยแพร่งานวิจัย เตรียมความพร้อมผู้นำเสนองานวิจัย สนับสนุนงบประมาณการนำเสนอ/ตีพิมพ์ผลงาน สนับสนุนค่าตอบแทน/รางวัลการนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ

4. ประเมินผลการใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ

พบว่า วิทยาลัยทั้ง 37 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 มีการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ทั้งนี้ วิทยาลัยที่ดำเนินการได้ค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 5 จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.05 รองลงมาคือค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 3 จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.33 และค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 4 จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.62 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนความสำเร็จของการใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ

ระดับคะแนนความสำเร็จของการดำเนินงาน	จำนวนวิทยาลัย (แห่ง)	ร้อยละ
1	0	0.00
2	0	0.00
3	9	24.33
4	8	21.62
5	20	54.05
รวม	37	100

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สถานการณ์การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ พบว่า การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามสภาพจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านนโยบายและแผนกลยุทธ์การผลิตผลงานวิจัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย สำหรับการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการทำวิจัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสนับสนุนการ

เผยแพร่ผลงานวิจัย เมื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ในสังกัดตามสภาพจริงกับความต้องการ พบว่า ในภาพรวมความต้องการการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ มากกว่าตามสภาพจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยด้านที่มีความแตกต่างมากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการทำวิจัย รองลงมาคือด้านการสร้างเสริมแรงจูงใจ

แสดงว่าอาจารย์ในวิทยาลัยฯ มีความต้องการให้วิทยาลัยฯ ดำเนินการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยให้มากกว่าที่ดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการทำวิจัย ได้แก่ ความพร้อมของ



ระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศฯ การจัดสรรทุน การวิจัย และความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงินทำวิจัย ซึ่งปัจจุบันสถาบันพระบรมราชชนก ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินรายได้สถานศึกษาในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2554⁵ ประกอบด้วย รายละเอียดที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินรายได้สถานศึกษาในการผลิตผลงานทางวิชาการ ทำให้วิทยาลัย มีความคล่องตัวในการใช้เงินทำวิจัยมากขึ้น รวมทั้ง สถาบันพระบรมราชชนกได้จัดสรรทุนให้แก่วิทยาลัย ในการทำวิจัยที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาสถาบันพระบรมราชชนกสำหรับความร่วมมือ ของระบบการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศฯ อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบ แต่ทั้งนี้วิทยาลัยแต่ละแห่งควรจัดให้มีระบบที่เลี้ยงงานวิจัยสำหรับนักวิจัยหน้าใหม่ โดยให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำวิจัยหลายเรื่อง เป็นพี่เลี้ยงให้กับนักวิจัยหน้าใหม่ หรือให้นักวิจัย หน้าใหม่เข้าร่วมทีมทำวิจัยด้วย และควรสร้างเสริม แรงจูงใจในการผลิตผลงานวิจัย โดยเฉพาะการจูงใจ อาจารย์ที่ทำวิจัยโดยให้รางวัลตอบแทน ได้แก่ การ นำผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินเลื่อนขั้น เงินเดือน หรือหากผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการ ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ ก็จะได้รับรางวัล ซึ่งอาจเป็นสิ่งของหรือเงิน นอกจากนี้แล้วควร สร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ กับสถาบันสมทบ เพื่อให้แก่นักวิจัยได้มีแหล่งค้นคว้า ข้อมูลมากขึ้น

2. ได้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการ ส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) มีนโยบายและแผน กลยุทธ์ในการผลิตเผยแพร่และนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ 2) มีมาตรการให้อาจารย์ผลิตและเผยแพร่ ผลงานวิจัย 3) มีระบบการสร้างเสริมแรงจูงใจในการ ผลิตและเผยแพร่งานวิจัย และ 4) มีการบริหารจัดการ งานวิจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัย สามารถนำไปดำเนินการในการส่งเสริมการผลิต ผลงานวิจัยของวิทยาลัยได้ สอดคล้องกับการประกัน คุณภาพการศึกษาที่ระบุไว้ว่าสถาบันอุดมศึกษาต้อง มีการบริหารจัดการงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่มี

คุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนครบถ้วน เพื่อให้สามารถ ดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้²

3. ผลการประเมินการใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของ วิทยาลัย พบว่า วิทยาลัยทั้ง 37 แห่ง มีการประยุกต์ใช้ แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการ ผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ทั้งนี้วิทยาลัยที่ดำเนินการ ได้ค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 5 จำนวน 20 แห่ง รองลงมาคือค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 3 จำนวน 9 แห่ง และค่าระดับคะแนนความสำเร็จ 4 จำนวน 8 แห่ง แสดงว่าวิทยาลัยทุกแห่งมีการนำแนวทางการ พัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงาน วิจัยของวิทยาลัยฯ ไปใช้ ทำให้การประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในของวิทยาลัยในสังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก ประจำปีการศึกษา 2553 ตาม พันธกิจด้านวิจัย ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระบบและกลไกการ พัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ คุณภาพอยู่ใน ระดับดี⁴ แต่อย่างไรก็ตามยังมีวิทยาลัย จำนวน 17 แห่ง ที่ยังดำเนินการไม่ครบทุกขั้นตอน จากการสอบถาม รองผู้อำนวยการวิทยาลัยด้านวิจัยพบว่าสาเหตุที่ ดำเนินการไม่ครบทุกขั้นตอน เนื่องจากอาจารย์มี ภาระงานมากและภาระงานมีหลายด้านทำให้เป็น ข้อจำกัดในการดำเนินการ นอกจากนั้นแล้วอาจารย์ บางท่าน วิทยาลัยบางแห่งยังคิดว่าการวิจัยไม่ได้ เป็นพันธกิจหลัก คิดว่าพันธกิจหลักคือการผลิตและ การเรียนการสอน จากการถอดบทเรียนการประกัน คุณภาพการศึกษาพันธกิจด้านวิจัย ปี 2553 ของ ดร.เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ⁴ พบว่าระบบและกลไก ที่ดีเป็นหนึ่งในปัจจัยแห่งความสำเร็จของการ ดำเนินการพันธกิจด้านวิจัย ซึ่งการมีระบบและกลไก ที่ดีนั้น การกำหนดระบบต้องชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง และทุกคนต้องทำตามที่ระบบกำหนด การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบต่างๆ ในงานวิจัยให้ ทุกคนรู้และทำตามต้องชัดเจน การประเมินระบบ ภายหลังที่ได้ดำเนินการแล้ว เพื่อนำผลมาปรับปรุง ให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี และช่วยแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากความไม่คล่องตัวในการทำงานได้



สำหรับกลไกไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการต่างๆ ฝ่ายหรืองานวิจัยต้องขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ต้องสนับสนุนในทุกด้าน ดังนั้นวิทยาลัยที่ดำเนินการไม่ครบทุกขั้นตอนจึงควรตระหนักและวิเคราะห์สถานการณ์ของแต่ละวิทยาลัย เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมงานวิจัยให้สามารถดำเนินการได้ครบทุกขั้นตอน นอกจากนี้ควรมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ อย่างเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

1. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนสถานพระบรมราชชนก(พ.ศ.2554-2558). กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด; 2554.
2. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการประกันคุณภาพภายใน. นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก; 2554.
3. สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. แนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินรายได้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2554. นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก; 2554.
4. เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ. ถอดบทเรียนการประกันคุณภาพการศึกษาพันธกิจด้านการวิจัย. ใน : เอกสารถอดบทเรียน : เส้นทางสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณค่างานประจำ. นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก; 2555.